

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd.

131. szám.

Pest, augustus 15. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethető csak a kiadóval ország-
ton Kunewalder házában, vidéken a k. pos-
tahi hivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Buda-
pesten házhordással 5 ft. Vidékre pos-
tán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr.
vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben,
s a hónap első napjától számítva 1 forint-
jával fogadunk el.

Épen most érkezett hiteles tu-
dósítás szerint:

Neusinánál, Verbasz és Szent
Tamás közt és Járeknél, három
rendbeli ütközetben a Rácokat te-
temes károsodásokkal megvertük.

Pest aug. 15.

Nagyon rosszul állunk, mintha megvolnánk
kövesülve. Napok, hetek, hónapok vadszelekként
rohannak felettünk, s mi csak egy helyben va-
gyunk. Összetesszük kezeinket, mert a mi törté-
nénk, a vész nagyságához képest, nem több, mint egy
kis porhánys a táblabíró szeme közé.

A magyar embernek rettenetes szerencsétlen-
sége az, hogy véghetetlenül engedi magát ámít-
tatni. A magyar szemmel látja, kézzel fogja a ve-
szélyt, azonban ha egy mosolyt lát, egy nyájas
szót hall, azonnal vissza engedi magát a legtar-
kább álmak közé, mintha opiumot szivott volna.

Csak annyit tudnánk megtanulni, hogy az
időkben, midőn e mozgalmakat látjuk, s felettök
ítéletet akarunk mondani, ne arra nézzünk, mit
mondanak ott, mit beszél azok közül egyik, vagy
másik, hanem mindig azt: mi lehet ezen mozgal-
maknak természetes célja, és iránya.

Például, a ministerialis emberek miként az
oraculum szavait, úgy lesik, mit mond Jellachich.

Pedig abból soha sem leszünk okosak. Ne
gondoljunk vele, mit mondanak a zágrábi gyűlés-
sen, hanem keressük a bajt az ügy gyökerén, nem
pedig kívül az ágakon és leveleken.

Azt kell tekintetünk, ha valljon e mozgalmak
motivumaiban van-e egy elv, mellynek jövendője
lehet.

S ha van ilyen, ezen elvre nézve kell hat-
nunk, azt kell kiszakgatnunk, ha az mi reánk,
szabadságunkra s alkotmányosságunkra nézve
veszedelmes.

Ezen elvet alkalmazólag vizsgáljuk meg, mi-
ért lázadhattak fel ellenünk a déli slávok.

Gondolja-e valaki, hogy ezen embereknek az
valódi kívánságuk, mit zászlóikra kívül felírnek?
Oh de nagy boldogság volt az a régi rendszer,
hogy azok visszahozataláért a rácz agybuló-
vesse magát. —

Igaz hogy Jellachich, Rajachich, s a ráczok-
nak mind vadja, mind szelídje így beszél, de ne
hallgassunk mi arra, keressük az igazi okot, melly
lent van a gyökérben, mert a külső phoszenomeno-
nok meg fognak minket esalni.

Mi tehát az igazi és valódi ok?

Ennek feltalálása a világon senkinek sem le-
het könnyebb mint épen nekünk magyaroknak.

Tegyünk fel egy esetet.

Bécsben marciusban kiűt a forradalom. A
burocracia elűzetik, s helyébe constitutionalis
kormány lép.

Ha ekkor Magyarországon történetesen éppen
nem ül együtt az országgyűlés, ki tudja, tán egy
pár bécsi embernek eszébe juthatott volna az
egész monarchiából egy erős constitutionalis or-
szágot alapítani.

E monarchia lehetett volna német, Bécs ha-
talma, s az uralkodó ház iránti tekintetből, vagy
lett volna szláv, a mennyiben a birodalom népes-
ségének felét csakugyan szláv népességek al-
koltják.

Az új constitutionalis monarchia, garantirozta
volna nemzetiségüket, a sok vallást, s csak egye-
dül a bécsi közös birodalmi törvényhozás kötötte
volna ki.

Kérdjük olvasóinkat, mit mondtunk volna mi
magyarok ehhez?

Supponálunk még e nemzetben annyi derék-
séget, hogy fellázadt volna.

És ha fellázadunk, mit gondol az olvasó mit
irunk ez esetben zászlóinkra? — Azt talán hogy:
nem kell sanctio pragmatica, nem kell V. Ferdinánd
király. Le Ausztriával. Éljen VI. István?
vagy plane, kikiáltjuk a respublicát?

Bizony aligha így teszük.

Ha így kezdjük, nagyon csekély pártot ka-
punk. Hanem arra való a politika, s az embereknek
kritikus időkben, mintha valami benső instinctu-
sok volna, igen fel tudják magokat találni.

Mit írtunk volna zászlóinkra.

Azt hogy a megyék tovább is megtartassanak
régi hatóságaikban. . . Ama gyönyörű institutio
a nagyméltóságu m. k. u. h. tanács, melly a tör-
vények hiv őrzője, fenmaradjon. A magyar to-
vább is a kedvesemléktű cancellaria útján érte-
kezzék királyával.

Ezt tettük volna. Ezt kell vala tennünk, ha azt
akarjuk, hogy az egész nemzet mellénk álljon.

De midőn ezt tettük volna következzék, hogy
mindezek egyszersmind a mi kívánataink aktima-
tumai.

Nem! A világot sem. Ezek csak olyan szépítő
ürügyek, csak egy nagy háló, mellyel a tömege-
ket felvcsani akartuk.

És ez esetben a bécsiek igen részul jélték
volna felettünk, ha rólunk azt mondták volna, mit
a horvátokról Kossuth mondott.

Hogy nekünk nem kell parlamentarizmus
szabadság.

Hogy mint a horvátokat, minket, nem lehet
érteni, azoknak az embereknek sok a szabadság
mit mi nekik adunk; nekik kevesebb kell. Ők azt
akarják, hogy a pénz és hadügy-ministerium to-
vább is a középponton legyen. Mert a Consili-
um, s Cancellaria fenmaradása erre megyen ki.

Roszul ítéltek volna felettünk, ha bár zászló-
inkra ezen elkopottságok: cancellaria, consilium,
vármegyék is lettek volna írva.

Azért tehát mi se igen ítéljük meg a horvá-
tokat arról, mit zászlóikra írogatnak, ne hallgas-
sunk arra, mit Jellachich beszél a kívül minden
bizonytal magok a horvátok leginkább lennének
elégedetlenek a mint ügyök ne tán valahogy győ-
zelmet vivna ki.

Keressük tehát a déli szláv mozgalmak okát
a dolgok természetében.

És ezen ok, bár mennyire van az palástolva
külsőleg, nem más mint Magyarországtól elszak-
adás.

Itt ugyan a táblabíró felkiált. Igen, elszaká-
dás Magyarországtól és csatlakozás Ausztriához.
— Eben gubát nem kell venni. A horvátok a
bécsi pralkodás, csak úgy nem kell mint a pesti.
Hanem csak beszélnek össze vissza mindent az
izgatók. A horvátok, tudhatja, a ki őket jól isme-
ri, még inkább akarnak elválni Ausztriától mint
magok a magyarok. Hanem ha azt akarják, hogy
boldoguljanak, végczéljokat nagy mélyen keblé-
be rejtik s írnek zászlóikra olyan pontot,
melly valahogy el ne rettentse a kevésbé bátra-
kat, s azokat, kik a nyugalmat még nagy áron is
megtartani kívánják.

És mindezeket azért hoztuk fel, hogy egy
gondolatunknak jó nagy feneket kerithessünk.

Visszamegyünk oda, honnan elindultunk, hogy
rosszul állunk. Napok, hetek, hónapok vadszelek-
ként rohannak felettünk, s mi egy helyben va-
gyunk, össze tesszük kezeinket, a körülmények
erőnk felett hatalmat ragadjuk, s a mi törté-
nénk, az nem több mint egy kis por, melly a táblabíró
szeme közé vettetik.

Valóban nem több.

Ministerium az ország védelmi állapotba
helyzetéről csak úgy gondolkozik, hogy egyedül

Rajachich s Jellachichal van dolgunk, hogy a rác tábor csak rabló csoport, mellynek messzebb célja nincs, s melly azért követi magát, hogy a had és pénzügy Bécsbe menjen! hogy tartsuk meg a sárgafekete színeket. Erősödjék meg ismét a középponti hatalom, melly aztán mindnyájunkat elnyeljen!

A készülétek, mellyeket mi teszünk, nyomorúságosan felelnének meg egy olly értelemben vett harcznak is, mint a hogy a kormánypárt a rác felkelést, saját maga ámtására felfogja.

Mélyebb czélzatu felkelés ellenében tetteink köz kacaj tárgya.

Pedig e mélyebb czélzat létezik. És, hogy is ne léteznék! mellyik nemzet bár milly kicsiny is, ne szeressen független lenni. Ne akarja, hogy külön nemzeti kormánya, és törvényhozása legyen? —

És a mi kormányunk azt hiszi, hogy azon emberek csak rablócsoport, hogy tulajdonképen a rác mozgalom nem is politikai esemény.

A pornép igaz, hogy a mozgalmat nem igen értelmezi másként mint rablási szabadságot, a ki inkább miveltebb, ez által a banátban jó földet akar szerezni, a katona tiszték, Jellachichék igaz, hogy reactionairek, de mind ezen heterogen elemek alatt csak egy elvnek lehet jövendője, s ez az elszakadás.

Igy vagyunk a déli mozgalmakat illetőleg.

És ez még bajaink kisebbike.

Mit mondjunk austriaival viszonyunkról. Hadseregünkről, mellynek tisztejei a Közlöny szerint nemzeti ügyeinktől idegenkednek. A bécsi kormányról, hol ellenünk kifakadásai miatt Doblhoff annyira népszerű. Mit mondjunk Radeckiról, ha Olaszországban a béke helyre áll, s az osztrák egy jó zsebeléssel megelégedve e meg nem tartható földet oda hagyja . .

Ha ezekre gondolunk, a ministerialis politika kártyavárának össze kell omlani.

Pest aug. 15.

Mi lesz belőlünk? ezt kérdi mostanában még sok olly egyén is, kit egyébiránt holmi aprószerű hírek nem igen szoktak eléríteni s aggódás ul még olyanok homlokán is, kik a csüggedést eddigelő csak nevéből ösmerék.

Az olasz szabadságharcz leverve, Radecki Milánóban, Bécsben egy ellenséges kormány, az ország alsó vidékein a lázadás fekélye, a felső vidékek valamint az ország több helyei a bujtogatás befolyása alatt, szláv elem és reactio ármanyai egy uniót de nehézségeket támasztó Erdély — mind megannyi különböző okai amaz aggodalmaknak s bizony magunk se csodálkozunk, ha a legjobb reménnyel tölti keblű is felsőhajta kérdi: vajon mi lesz belőlünk? s annyival inkább nem, mert e bajok ellenében, ezek orvoslására s részint megelőzésére a szorongó pillanatok egy tapintat nélküli pedans orvosra — egy határozatlan kormányra találnak.

Pár hetek előtt mondtuk, hogy ha a házi orvos patience felett egy maga rendelkezni nem mer, ha a mondolatej és julep nem használ; consilium hivatik egybe.

Igy tett ministeriumunk is.

De ebben sem volt köszönet, mert hiszen mit használ az, hogy ha a consiliumot alkotók nagyobb része a ha us doctorhoz hasonló julepes gyógmód embere s elnyomja a kisebb részt, melly gyökeresen és nem melegítőkkel akar gyógyítani?

Legfelyebb az lesz a különbség, hogy a beteg a consilium rendelése szerint hal meg.

Sőt mi azt állitjuk, hogy sokkal jobb lett volna a nemzeti gyűlést egybe nem hívni, mint azt illy utra kényszeríteni.

Értjük a Pázmándi módosításának elfogadása általi helyzetet.

Ehez hasonló parlamenti életben még nem történt.

A ház határoz roppant többséggel, függetlenül és meggyőződéssel követve. Az elnök e határozatot kimondja, s az ülésnek vége van.

És eljön a más nap, s egyik követ a másik fulébe sugja a borzasztó hírt, hogy a ministerium in corpore le akar lépni a tegnapi határozat következtében, s a félelem hidege öszvekokoztatá a táblabírák fogait s borsódzás szállta meg hátáikat s inkább szerették volna, ha nem születének mert így nem szavaztak volna a cultus minister ellen. És ezen ministeri universal mediás hatalma alatt álló lelkek páni rettegésének közepette fel áll a simplex képviselővé átváltozott elnök s az általa tegnap kimondott határozat megdöntésére egy módosítványt tesz, mellyet — a jobb lelkűek zugolódása után — a tegnapi határozattal hozott többség elvégre elfogad, s így compromítálta magát e hon s a világ előtt.

Azt akarjátok-e, uraim minister urak, hogy az országgyűlés csak arra használtassék, mikép ingatlan és élhetetlen politikátok következményei iránti felelősségnek alól előleges jóváhagyásával felmentsen?

Azt akarjátok-e, hogy a nemzet-gyűlése chinai pagod szerepet játszdjon, melly legkisebb érintéstökre fejet billentsen s csak akkor és úgy mozogjon, midőn s a mint nektek tetszik?

Jól van, ezt tehetitek, tán, de meggondoljátok, hogy az országos tisztelet melyel a nép a független meggyőződéssel bíró hongyülés iránt viseltetik, megfog szűnni a ministeri pillantásokra feltétlenül és meggyőződése ellenére, csupa félelemből hódoló többség irányában.

Azért kérünk titeket, ha politikátokat olly helyesnek tartjátok, mellyben egy betű igazitást sem akartok eltűnni, oszlassátok inkább szét a nemzet képviselőit, de ne éljétek vissza az irántoki ragaszkodással, olly meggyőződést semmisítő alternatívák által gyilkolván meg a tiszteletet, melyel a képviselő saját magának, állásának tartozik.

E honban, s a jelen körülmények közt a tisztelet nymbusá igen sokat teszen. Mi ellenséget vagyunk a némelly személyeket környező álnymbusnak, s igyekszünk azokat lerántani, de a nemzetgyűlésének vigyáznia kell, hogy e nymbus ne csökkenyen; már pedig erre már is elég történt.

Mi nem félünk annyira mint sokan jövendőnk iránt, bár éppen most a dolgok és események olly fordulataban állunk is, mellyben magunkat még csak tájékozni sem lehet.

Mi még akkor sem, csüggednénk el, ha az

ulásnak sikerülne az Olaszországban levő illy katonaságot haza küldetni: csak hagyná el ministeriumunk a simogatás, a concessiók politikáját, s lenne kérielhetetlenül szilárd, ne dörögne csak papiron, de sajtaná a bűnt mindenütt, ne sápitozna magány körökben szüntelen, hogy itt is amott is árulás van, a nélkül hogy a büntetésre bátoraságot tudna venni.

Mit használ örökösen alarmirozni a nemzetet s ha a felkelt hosszadalmasság, visszarendelések, és türelemre intő praedicationok által jeges vizet önteni lelkesedésére, elálmosítami éberségét?

Függjön az áruló, lakjon az bár palotában vagy kunyhóban, utilevelet az engedelmességre nem akaró katonatiszteknek s közembereket helyökbe, szabadutat a honszerelemnek s a nagyra-vágyásnak, és még semmi sincs elvesztve.

A magyar hazát tudá magának foglalni, midőn még csak csekély száma volt, és ne tudná megtartani azt midőn milliókból áll,

Azért félre ama sötét képekkel, ama csüggeteg kérdezősködésekkel; de félre ama gyáva kormány-politikával is, melly nem illik nemzetünk férfiasághoz, és félre azon politikával melly a nemzet képviselőiből szavazó bábokat aka csinálni.

A külföld szeretett minket barbar népnek nevezni, a barbarismus kizárja az elpuhultságot és elasszonyosodást, azért érdemeljük meg illy értelemben a külföld czimezésit, hogy megérdemelhessük később a civilisalt nevet.

Legyünk éberem.

Török-Becse, august. 8.

Tisztelt barátim!

Igen röviden fogok írni csak a leglényesebb vonásokban, mert helyzetünk nem engedí, hogy a papirt üres szavakkal tömjük meg. Útunka Szolnokig tudjátok, tudjátok, mikint mind ruházat-, mind fegyverzet dolgában rosul valánk ellátva; de azért csapatunk, e kicsiny, de bátor s tettekhez kész csapat nem csüggedt, örömet várt és türt, mert hiszen ki is volna az, ki midőn a haza szent ügye veszélyben forog, a köznapi élet sokszerű aprólékos igényeiről le ne tud mondani! Nem akarok dicsérő beszédet írni magunkról; de annyit állithatók, mikép Leonidas thermopylaei csapata — erőre tán igen, de bátorság s honszerelemre nézve semmivel sem áll felettünk. — Csak egy jó vezér, s ezer halálnak is szemébe nézünk. Mondjátok meg ama szükkeblű s gyáva fajnak, melly szájaskodni mindig kész, de midőn tenni kell — szinleges ürügyekkel áll elő, mikkel gyávaságát s önző természetét eltakarja; mikép mi vagyonilag szegények ugyan, de honszerelmünkre nézve a haza legdúsabb polgáiraival sem engedjük magunkat felül mulatni. Ennyit előljáróban, miután igen sajnosan hallók, mikép némelly buta s szivtelen burgerek nem á tallották kisdud csapatunkat gyalázó szavakkal illetni. —

Szolnokot szombaton august. 5-én hagyók el; velünk jött a debreczeni zászlóalj — mintegy 1400 főből álló, mind magyar jó erős alkatu férfiak. Útunk Szegedig igen unalmas volt. A Tisza vidéke e tájon igen szegényül, s egyformán néz ki, itt ott nádosok s füzesekkel. A gőzhajón 600-an voltunk, s alig 100 emberre való ételmi szerek, minek következtében másfél napig koplalnunk, s valódi afrikai hőséget kelle kiállanunk. Embereink egy kissé zúgolódtak; de csak a haza szent ügyét kelle említenünk, s megnyugodtak.

Midőn e sorokat írom, lármát dobolnak, a rácok egy félóra fekvő faluba berontottak, a nemzetőrök, ágyúk, huszárok — ellenők nyomulnak; isten adjon győzelmet! Mi estére meggyünk ki két századdal. —

Szegedre értünk 6-dikán délután 2 órakor; jól voltunk elszállásolva, a szegedi nép vendégszerető és barátságos; de miként is lehetne becsületes józan ember fukar, önző, midőn élet és halál fölötté forog a kocska.

Szegedről másnap 7-dikén regg. 4 órakor indultunk ki, s ismét a debreczeni honvédekkel. Szegedet elhagyva a vidék mindkét parton kies, néhol festői. A jobb parton a magyarok száma több; balparton a rácoké. A magyarok mindenütt örömmel jöttek a partra, a rácok nem mutatták magukat, vagy el buva bokrok közül, s igen gyakran megfutottak. A mi századunk (2-ik) vontató hajót, a debr. honvédek szinte mellettünk egy másikon a Neptün által vontatva.

Zenta, Kanizsa s Moholyánál ünnepélyes rendben állottak ki a nemzetőrök zenével. Itt a vidék gyönyörű; isten elleni vétek volna a rácok kezén hagyni. Zentát elhagyva, a rácok több helyütt ellenséges szemekkel néztek ránk; a debreczeni honvédek mindenikre golyót bocsátottak, mire a rácok megfutottak.

Ó-Becsére délután 6 órakor értünk. A partot szerű néptömeg foglalta el. Kiszállottunk, a nap hevétől s koplalástól elbágyasztva, mert tudjátok meg 4 nap alatt csak egyszer Szegeden ettünk fött ételt. Ó-Becse már telve volt katonákkal, s így be nem szállásoltathattunk, hanem fáradtan s éhesen elindultunk Török-Becsére gyalog, mintegy 3 órai gyors menés után — esteli 9 órakor érkezünk meg Török-Becsére. T.-Becse szebb gazdagabb hely a másikonál; azt hittük jó szállás s jóllakás vár reánk, de nagyon csalatkoztunk. A vagyonos rácok tömegestől hagyják el a várost; a házak üresen s gazdátlanul állanak. Csak néhol van egy egy gondviselő, ki egyszersmind kém is. A rácok a római sánczokba vonultak. Az éjet szabad ég alatt töltök el az utcán; ételt nem kaptunk, egy kis száraz kenyér volt mindenünk.

Egy pár órai körültekintés elég volt, hogy a dolgok állásáról helyes fogalmat szerezzek. A rácok közt hasonlíthatatlanul több erély s több stratégikus tapintat van; kormányzatukban szigorú egység, s központosítás van. A körülfekvő rácok mind a sánczokba vonultak; szerbek s határszéli katonák nagy számmal, köztük papjaik, kik e vad népet fanatizálják. Szóval, e rác had ügyes vezérek által vezetetik, kik mind egyet akarnak, a magyar haza romlását. Naponkint kapnak segítséget. A magyar faluk pedig elhagyottan, naponkénti gyilkolás s rablásoknak kitéve vannak. Istentért, minő hadi terv ez! Miért nem gyűjtik össze a magyar faluk lakóit az elhagyott rác városokba minden vagyonostul? miért szivelik árulókként köztünk maradni a rácokat, kik minden pillanatban készen vannak a római sánczokba szökni; s addig is minden mozdulatainkról tudósítják elleneinket. Minden rácot vagy be az ország bensejébe, vagy ki a határon kívül, s helyőkre e gyönyörű vidék városokat erőteljes magyar néppel megrakni minél előbb, még rosszabbra nem fordulnak a dolgok. A ministeriumnak e volna első teendője. Mig ez meg nem történt, a

rácok mindig hatalmasabbak lesznek. Török-Becse egy órányira fekszik az ellenséges tábor-tól, mely 12 mföldnyi hosszú vonalban jól meg erősített állásban — naponként rabol és pusztít a mieink közt, s midőn a mieink összevonultak, már a sánczokba vannak ragadmányokkal. Ide érkezünk éjjelen egy Becsétől félóránnyira fekvő tanyán a majorost, egy derék magyar embert megölték. — Kezét s nyakát több fejsze csapásokkal elvágják, s mintegy 60 darab marhát elhajtottak. Reggel a megcsontított testet bebozították. Irtózatossá látvány! Bal lábában van egy lövés; a fej egészen levágva, bal karából levágva, mit a rablók magukkal vittek. Jobb kar a kézfej felett kettévágva! Van-e magyar ember, kinek vére föl ne lázzadna, ki utolsó csepp vérére készen ne áldozna. A csonka test szomszédunkban fekszik. Ugyan csak említett éjen 11 órakor egy rabló csoport egy t. szamelléki magyar faluból mintegy 1100 darab marhát elhajtottak. Megjegyzendő, hogy mindez őrvonalunkon belül történt, dacára annak, hogy több őrcsapat járják, mellyek kétszer voltak a faluban, s miután elvonultak egy fél óra alatt a Tiszán is áthajtották a rablók az egész gulyát. Nem a faluból magából kell-e hírt adni valami gáz rácznak? —

12 óra délben riadót dobolnak. A rácok egy félóránnyira fekvő magyar faluba rontottak. A huszárok sebes vágatva rohannak az ágyúk mellett; a gyalog nemzetőrök kocsikon szállítatnak; a szentesi s vásárhelyi lovas nemzetőrök szinte vágatnak ellenők. A katonaság száma kevés itt helyben, pár század huszár, 1300 debr. honvéd, s mintegy 2000 nemzetőr. Estére 2 századdal őrvárra megyünk. Isten veletek. Lehet hogy csatánk lesz.

Mi legközelebb fekszünk az ellenséghez, s még fájdalom elkészítve teljességgel nem vagyunk, mert a pesti házi urak, kik szatyrot hoztak magukkal honunkba, s most kényelmes kereveteken nyújtóznak, fukarul megvontak mindent, s így a szegényebbek el nem készülhetek, soknak nincs csizmája, blausza, nadrága; löportáska, szuronytokja, töltést tán csak ma délután osztatnak ki. — Embereink még egyszer sem próbáltak löni. Így állunk az ellenség előtt, de azért bátrak vagyunk mint oroszok, mert a haza szent szerelme lelkesít mindnyájunkat.

Formanek polgártárs tiszteletét érdemelte ki csapatunknak, mert sok fiatal embert lehetőleg segített.

És most még egyszer isten áldjon meg beneteket, ha többet nem irhatok, úgy a csatamezőn maradtam. Leveleimet tartásotok meg, mert más tábori naplóm nem lesz. Most délután 1 óra; esteli 6 órakor megyünk. Köszönetek Pest derék fiait és leányait. Isten veletek.

Szabó János
2. századi hadnagy,

Mond — jon — le — ön! —

Marczius 15-ke dörgő szöze átharsogott a királyhágon túl, és innen. A szabadság villanysebes melegét lövelte magasba: és a ravasz Metternich bagoly szárnyait, parókáját, elorokonival, s szövevényes politikai gépezetével együtt elperzselé. — Bécsbe, Pozsonyba, Budapesten, Kolosvárt, és mindenütt az óriási vatermörderes, parókás, bajszatlan, vágottbajszu, deresfürtű, arslán sib. pecsovicsoknak — a henye pipás aristokratáknak, önkényes, bizalomvesztett, közutálatu, rokkant hivatalnokoknak már végkép lejárt idejük, a közvélemény, a nép szava t. i. ha

ők ezt tetteleg lemondással meg nem előzték, velük többnyire bukvenet hányatott. Lövelte jótékony melegét a szabadság, lesugárzott a népre, a porfiak igénytelen kunyhóira, szent lángra gyúlasztotta a romlaltan kebleket, s a zsarnoki önkény vas járma alatt görnyedt szenvedő emberiséget a semmiségből, a porból a nagy világba, Europa szabad népei közé fölemelé, az egyesült magyarhon egyenlő szabad polgáiraivá teremté. Áldás az utóbbiakra, — bocsánat az előbbieknak; ha politikai légét változtattak, — gyalázat, ha mostis csak a régi rákhaladók.

Barátink a királyhágotul és innen! — álljatok résen, figyeljétek, — ha fogtok illy amfibiumokat: hegyes vatermördert, söt parókat, tubákos frakkot, kopott kozák nadrágot, halóspikát neki! és állítsátok egyenkint a közvélemény, világos szögyenpadára — a deresre, mellynek jótékony practikai hatását olly préselt theoretikai tömkeleges illusztrációkkal voltak kegyesek demonstrálgatni.

Ihun ni! mi fogtunk egyet — siphánkban van! de csak krajczárért mutatjuk, s azt is titokban, nehogy Marczius uram meghallja, mert aztán nem titok többé, és — ah! már előre borzadok tőle — hatamba állt a félelem hidege — mert — mert ha Marczius uram megtanálja pillantani, mintha látnám, mindjárt daguerotipjét zsebéből előrántja, 3 perc alatt eredeti arczképét híven lemásolja, aztán egyik vakablakába üveg alá kiülteti a mákvirágok közé, és mindenki egy krajczár nélkül megláthatja — és? és mi maradunk a flegram eredetivel egy krajczár consolacio nélkül.

Azért csak ki vele! egy rossz krajczár az ára — ki ad többet érte? (tudni szépen fütyni, danolni, táncolni, bukvenet csinálni, ha megharagszik nevetni, in mekálkhuini, ótsun ádni csak tesik main her! tesik —) megalkuszunk kevesebért is, mert — köztünk legyen mondvá: nekünk bizon nem kell.

Idősb Balási József fő királybíró polgártárs! fölhívjuk önt ezennel! most még olcsón — kis önmegerötétéssel ingyen is hozzá jut: váltsa ki maga, az az: mondjon le! míg martius Uram gonosz vakablakába ültetné. Ne várja őszfeje népszava által kimondatni a lesújtó „le vele“ hatalmas szözeatát. Okuljon Balás Lajos kegyencz Dulója gyalázatos bukásán. Ha ön ezt most cselekszi, a világ azt mondja: ej-ej- ki hitte volna! Az a Jóska Bácsi okosabb politikus, mint Guizot, Filep Lajos, Metternich.

Figyeljen ön, és érte meg jól: ön hiába tolokodik tovább is a nép nyakán tlni. Ifju szabadság népe az elköptt politikai veterán bajnokit nyakáról sonika lerázza. Jobb lesz, ha mielőbb önmagára leszáll a nép nyakáról, míg le heptentik.

Kettőn áll a vásár: a választó népen, melly ha önt utálja, önnel szépen vagy rútul le kell lépni, — és önön, kit, ha kedve vagy kedvetlensége úgy hozza, és hivataláról leköszön, a nép semmi esetre se fog megtarthatni.

Értsen meg ön: — mi igaz barátai, jó akarói figyelmeztetjük önt: saját javáért, az az világosabb önzésből mondjon le a fő királybírói hivatalról.

És mi hisszük, és valjuk, hogy: ezt ön tenné fogja, mert tudjuk, hogy ön mindig szerette magát, s reméljük ez elvéhez halálig — tehát mostis — loialis marad.

Mi igen őszinték vagyunk, és itt négy szemközt arra is figyelmeztetjük önt, hogy: ön saját népszerűségének néhány év óta behogodult szent Dávid, — önnel Csikszékbe jelenleg nincs egy garasára népszerűsége. Önnel szava a nép előtt csak úgy jár, mint a régi kétgarasos, mint Pesten az 1, és 2 forintos osztrák bankjegy. Önt a nép számba se veszi, önből a nép mókát, komédiát csinál. Nekünk meg móka, komédia a zöld asztal mellett nem kell. Nekünk népszerű, erőyes, szilárd jellemű, rendithetlen, vas szorgalmu fő k. bíró, vagyis inkább főispán kell. Például: a derék

Néki Mihály. Ily ifju erős karoknak kívánjuk mi átadni megyei kormányunk gyepöljét. Ön nem képes az önre halmozott gyanúsításokat, vádokat megczáfolni, okokat ellen-okokkal, tényeket világos tényekkel visszatorlani, önt mindég leczáfolják, lefőzik. Ön nem tudja a csintalan nyelvnek önre irányzott nyilait visszalőni, ön már csak bakokat lö.

Önök egy törvényhatóság kormányzására szükséges minden szellemi és anyagi ereje már kiürülve, enerválva. Ön egy törvényhatóság gyepöljét saját orajén megtartani nem képes. Önek magának is gyámságra van szüksége. Ön már bele esett a második gyermeki korbá, ön nem önálló, önt most is mások kormányozzák.

S lám önek már inkább nyugalom kell mint hivatal, ön a kászoni jó légen mindenkor egészségesebb, ön ha folyvást Kászónba laknék; a tiszta szabad léggel az ifju szabad szellemet magába szivná, — majd szellemileg anyagilag megifjodnék, s még olyan radical lehetne önből fargani, mint a pinty, és majd ha a Budapesti országgyűlésre követnek megválasztanók, ön mint kétségkívül vénebb, még öreg Palóci Bácsiis kiforgatná a kor elnökségből. Pedig be szép volna látni, milly ártatlanul csücsül és mosolyog ön az elnöki székbe, — milly dörgő hangon szónokol a gyorsíróknak. Lám, ha máskint sehoggy se bir önmagával tisztába jönni, üljön egy tükör elé, gondolja magát Budapestben az alsó házba, s ott az elnöki székbe tegye magát korelnöki positurába, és? és fogadni mernék: önek vén Tati mindjárt kedve jó korelnökké lenni, és stante pede lemond a fő királybírósról. Ezt titokba mondjuk önek, hogy egér se hallja, de vigyázzon nyelvére, nehogy kikotyogja. Hidjen nekünk Jóska bácsi: ez jelen bonyolult körülményeiből önt igen helyesen kisansirozná, és önek mégis sokkal jobb dolga volna.

Hej! Jóska Bácsi — gonoszul megfordult a világ. Március óta senkiről azért, hogy a fő királybírói széken ül, rá nem mondják: ez okos ember, milly szépen tud beszélni, igazán illik a zöld asztal végire — senkire ok nélkül rá nem fogják: ez kormányra termett ember, egyenes keblü jó elvü, fáradhatlan derék hazafi, — hanem megfordítva: most ez kormányra termett egyenes keblü, jó elvü, fáradhatlan derék konfi sat, tehát megérdemli, hogy a fő királybírói széket elfoglalja. A népnek, mióta polgári jogokba részesül, kinyílt a szeme, — már át tudja látni: kit kell a zöld asztal végére ültetni?

Érti e? hallja e ezeket Jóska Bácsi? mondja rá: értem, hallok, párt kérek, és propistálok.

Cséteris paribus igen bölcsen tudnia kell azt önek Jóska Bácsi, hogy ön régi elvei már kimen-

tek divatból. Ön kapott politikájának lejárt ideje. Ujjakat betanulni nem képes, mert már minden nap egy nótát feled. Önek roszdás elve, avas politikai hitvallása jelen szellemi fejleményeink igényeivel merő ellentétben áll. Ön Mártius 15-ke óta a jelen forradalmi időszak sveráján kívül esett. Magát föltalálni nem tudja. Kapkod mindenfelé, mint a vízbe esett ember, — verdődik és tátong, mint a szárazra vont hall. Ön, mint a Mártius óta elátkozott avas elvekhez hív, mint a boldogult aristokrátiának fenmaradt egyetlen táblabírói inkarnatus mumija, többé a politikai ifju világ szabad küzdelemben zászlótartó nem lehet.

Aztán: önek a fő királybírói nehéz hivatal viselés már nagy terhére van, — és hasonlóul: a népnek is ön fő k. bírói hivataloskodása szörnyen nagy terhére van. Itt mind az ön, mind a nép érdeke megkívánja, hogy: „ön köszönjön le fő királybírói hivataláról.“

Ugye Jóska Bácsi? ez az aquatio világos — ergo: mondjon le ön! — és ha kérdi: mi a? — ismételve mondjuk: „mond-jon-le ön!! — Engedje a borsót már falra ragadni!... Különbö — ha majd Mártius Uram vakablakjaiba világosan kicsücsülteti, még ez országgyűlés alatt a viszontlátás vig percét élvezni el nem mulatjuk.

Csikó Csoszic.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálványutca 183. Ára 2/3 — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

Oszwald testvérek,

a Józseftéren,

ajánlják a **nemzeti őrvereg** számára szabály szerinti kész munkáikat, mint: lovaskardokat, lőszerszám és kardszijra való Alpacca-fém-vaszatokat — gyalogsági aczélkardokat; gombokat Alpaccafém- és összetételből, osákkora vagy töltéstárczára való czimereket.

NB. Ugyanitt lesznek legközelebbi alkalommal töltéstárcza-, kard-, és közönséges megvágásnyokra való szijak is kaphatók.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden. Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön. Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

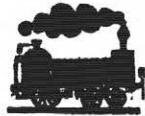
„ Zimonyba: minden szerdán. Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap. Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első os. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főigazgatósága.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órakor.

„ „ Tehervonat déltől 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra

„ „ 25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra

„ „ 15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Vácztól Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.